

4. Надання підтримки українським стартапам через фінансування та консультування різноманітними міжнародними організаціями та ініціативами, такими як European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) чи Horizon Europe.

Створення Фонду підтримки українських стартапів та ініціативи від таких міжнародних компаній, як Google, свідчать про значну підтримку, яку українські стартапи отримують зі світового співтовариства. Крім того, це підтверджує важливість та потенціал українського інноваційного ринку у глобальному масштабі.

Скоординована підтримка, що спрямована на конкретні потреби українських стартапів, є ключовим аспектом успішного розвитку цього сектору. Важливо, щоб ініціативи фондів, програм та компаній доповнювали одна одну та враховували реальні потреби та виклики українських стартапів.

Крім фінансової підтримки, ініціативи також можуть забезпечувати доступ до експертної підтримки, мережі контактів, навчальних ресурсів та ринків збуту, що допомагатиме українським стартапам збільшити їхні шанси на успіх у глобальному інноваційному середовищі. Такий об'єднаний підхід дозволить міжнародній спільноті максимально ефективно використовувати свої ресурси та сприяти розвитку українських стартапів в умовах війни.

Література

1. Стартапи в Україні та їх розвиток в умовах війни. URL: <https://mixfin.com/ua/blog/ukrainski-startapy-ta-yikh-rozvytok>

УДК 330.341.1(477):556.46

Аширов Е.С., аспірант
Белялов Т.Е., науковий керівник, д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА КРИТЕРІЇ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УНІВЕРСИТЕТАХ

Основою сучасного інноваційного суспільства є наявність кваліфікованих фахівців, що можуть генерувати нові ідеї та творчо підходити до вирішення проблем у будь-якій галузі. Особливу роль у формуванні такого потенціалу відіграють можливості накопичення та поширення знань. У цьому відношенні університети мають вирішальне значення, оскільки їх внесок у розвиток інновацій стає все більш важливим у світовому контексті, відображаючи сучасні тенденції утримання технологічного лідерства.

Перетворення закладів вищої освіти в інноваційний університет є зміною механізму функціонування соціально-економічної системи, а процес

перетворень має специфічні особливості: невизначеність, альтернативність, реакційність, креативність, безперервність.

Базові принципи плану трансформації ЗВО в інноваційні університети можуть бути сформульовані таким чином: перехід на стратегічне управління, що дає змогу гнучко реагувати та здійснювати своєчасні зміни в організації, що відповідають виклику зовнішнього середовища та досягати конкурентних переваг; впровадження гнучкої організаційної структури, методів управління та самоуправління; диверсифікація продуктового портфеля (розвиток інноваційної освіти, інтеграція наукової, освітньої та інноваційної діяльності університету з метою створення нових «продуктів університету» та вдосконалення вже наявних); розширення фінансової бази: активний пошук й залучення нових, вдосконалення наявних каналів фінансування; формування підприємницької корпоративної культури, як основи внутрішнього конкурентного середовища, розширення соціальної бази управління.

Основний напрям трансформації полягає у створенні адаптивної системи управління університетом. Радикальна зміна зовнішнього середовища призводить до розвитку управління закладами вищої освіти, що потребує суттєвої перебудови всієї системи [1]. Розвиток управління – це, насамперед, зміна структурних відносин усередині організації та перехід на стратегічне управління. При створенні адаптивної організації формування стратегії відіграє вирішальну роль, яка коригується при зміні зовнішнього середовища. Стратегічне управління визначає принципову позицію університету на відповідному ринку. Його завданням є обґрунтування стратегічної конкурентної переваги та завдання відповідних стратегічних цілей щодо її досягнення. Стратегія формується виходячи з місії та цілей, на основі аналізу зовнішнього середовища, потенціалу університету, затребуваності послуг й продуктів університету та низки інших чинників [2]. Отже, центральну роль в управлінні підприємницькою організацією відіграє інноваційна місія, яка задає загальні стандарти діяльності інноваційного підприємницького університету. Місія визначає функції заклади вищої освіти, окреслює пріоритетні види й форми його діяльності, при цьому зберігає умову, щоб університет залишався університетом.

Новим для управління університетом є застосування концепції центрів відповідальності та бізнес-одиниць [3].

У межах університету стратегічний центр відповідальності характеризується такими ознаками: виробництво освітніх послуг та продуктів у рамках чітко сформульованих спільних цілей; наявність зовнішніх конкурентів; відносна господарська самостійність та відповідальність за результати цієї діяльності.

Центрами відповідальності в університеті є: факультети університету, що ведуть підготовку за освітніми програмами ЗВО; навчальні центри, що надають певні послуги або випускають продукцію; науково-дослідні центри,

продуктом діяльності яких є наукові ідеї; освітні центри, що надають додаткові освітні послуги тощо.

Необхідно відзначити, що стратегічне планування, яке є першим етапом, не забезпечить успішне виконання стратегічного плану без найважливішої його складової - створення організаційної культури. Реалізація стратегічного плану передбачає створення корпоративної культури, основою якої є: загальна система цінностей й переконань, що поділяють працівники; основні цілі та завдання організації (її місія), стратегія її діяльності та розвитку.

Проте, трансформувати сформовану корпоративну культуру досить складно, оскільки необхідно управляти цим процесом, дотримуючись поступовості та поетапності його розвитку. Елементи нової корпоративної культури, що характеризується як інноваційна, не повинні вступати в явне протиріччя з існуючою системою цінностей університету.

Отже, підприємницький університет повинен не лише мати певний статус, але й розробляти цілісну стратегію функціонування як інноваційного центру. Він має бути базою для підготовки нового покоління талановитих особистостей, які здатні до креативного мислення та володіють інтелектуальним й технологічним лідерством. Такий університет також повинен сприяти розвитку нових знань та підприємницькій активності для налагодження взаємовигідних відносин та співпраці на світовому рівні.

Література

1. Atkinson R.C., Blanpied W.A. Research Universities: Core of the US Science and Technology System. *Technology in Society*. 2008. No. 30. Pp. 30–48. URL:http://www.rca.ucsd.edu/speeches/tis_researchuniversitiescoreoftheusscienceandtechnologysystem1.pdf
2. Cameron K.S., Freeman S.J. *Cultural Congruence, Strength and Type: Relationships to Effectiveness / Research in Organizational Change and Development* / - 1991.
3. Шевченко Л. С. Розвиток економіки за участі інноваційних університетів. *Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого*. Серія: Екон. теорія та право. 2012. № 2. С. 6.

УДК 330.341.1(477):556.46

Ennan Ashyrov, PhD student
Taliat Bielialov, Doctor of Economics, professor of the
Kyiv National University of Technologies and Design

**"ENTREPRENEURIAL UNIVERSITY" - A NEW STAGE IN THE
DEVELOPMENT OF INNOVATIONS AND START-UP PROJECTS IN
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**